ההיסטוריה של המזרח התיכון

מבוא להכרת המזרח התיכון

בהרצאה ייזונו הנושאים המייחדים את האזור מקור השם, נושאי גיאוגרפיה, כלכלה ודמוגרפיה , סקירת המדינות ובעיותיהן האופייניות, תהליכי מודרניזציה והשפעתן על עמי האזור לאור ה"אביב הערבי" שפקד אותן, עתיד המזרח התיכון- לאן?

שורשי הסכסוך היהודי –ערבי

ההרצאה תעסוק במקורות הסכסוך והשלבים בו תוך בחינה של מושגים שהוטמעו בשיח הציבורי כגון: הקו העירוני, הקו הירוק, גבולות 67 והבסיס לקיומם, סקירת מעגלי הסכסוך ברמה המקומית , האזורית וההשפעה העולמית.

גבולות מדינת ישראל

ההרצאה תעסוק בבחינת התהוות גבולותיה של המדינה, בעיותיהן המיוחדות לאורך השנים כבסיס להסדרים עם מדינות ערב, תקפותם של שינויי גבול לאור מקרים כגון, טאבה, סוגיית הכפר ע'גר, חוות שבעא, רפיח, גדר ההפרדה כגבול ומשמעות הגבולות לאור ה"אביב הערבי" והסכנה לישראל.

ביטחון וטרור

טרור- אידיאולוגיה, ארגונים ושיטות פעולה

ההרצאה תגדיר מחדש את נושא הטרור ודרך ביטויו בשנים האחרונות בהשוואה לטרור הלאומני של שנות ה-70, הארגונים הפועלים , שיטות הפעולה והאידיאולוגיה שורשי הסכסוך המקומי הסיכויים להסדר ופתרון הבעיה

שינויי מגמות בתפרושת פיגועי טרור

ההרצאה תעסוק בניתוח המגמות הגיאוגרפיות שחלו לאורך שנות קיומה של המדינה תוך בחינת חודשים ושנים ספציפיות בהם גבר הטרור או דעך, ההרצאה מבוססת על תוצאות עבודת המחקר (תזה) במסגרת לימודי התואר שני.

עליית האסלאם הרדיקלי והשפעתו על ארגוני הטרור החדשים

ההרצאה תסקור את השינויים שחלו במדינות האסלאם והובילו ליצירתו של טרור חדש שאינו לאומני, תופעת המתאבדים, ארגונים עולמיים כגון אל קעאידה והשפעתם על ארגונים מקומיים כגון חמא"ס, הג'יהאד האסלאמי, הסכסוך אל מול חיזבאללה ומה הסכנה העולמית.

חמא"ס, ג'יהאד אסלאמי וחיזבאללה – הרקע לעלייתם, האידיאולוגיה ושיטות הלחימה והקשר שבין שיעה לסונה במאבק במדינת ישראל.

הסדרים והסכמי שלום במזרח תיכון משתנה – כיצד אירועי ההווה באזור משפיעים וישפיעו על ההסדרים בין ישראל למדינות ערב„ מה מעמדה של ירושלים בהסדר קבע ומה רוצה בעצם העולם הערבי.

מדינות ה"מעגל השני" והשפעתן על הסכסוך- איראן ומעמדה במזרח התיכון לאור חילופי השלטון, כיצד נראה המאבק בעיניים איראניות, הגדרת ישראל כ"שטן הקטן", תפישת הדת באיראן את אחרית הימים וסוף הסכסוך.

שינויי גבולות בישראל - תהליך התוויית הגבולות בישראל והשינויים שחלו בהם לאורך השנים עקב מלחמות אזוריות, מה מעמדם המשפטי- גיאוגרפי, האם הם גבולות מוסכמים, מדוע מתעקשים על מושגים כגון: החלטה 242, "גבולות 4 ליוני 67" או "הקו הירוק", מה המשמעויות לישראל בעת הסכמי שלום וכיצד תעוצב על פיהם תפישת הביטחון השוטף.

דתות ועדות במזרח התיכון – יהדות, נצרות ואסלאם על פלגיהם והכתות השונות , מיקומם במזרח התיכון, רדיפות שלטון ודת, שילובן במרחב וההזדהות של מנהיגיהן על רקע הסכסוך האזורי הבלתי נגמר.

פליטים, מסתננים ומהגרים במזה"ת – המלחמות האזוריות יצרו תופעה מקומית ואזורית של תנועת אנשים אשר מוכנים לסכן נפשם ולחצות גבולות מדיניים למגוון מטרות –כיצד הם משפיעים על ירדן, מצרים, ישראל וסוריה בהיבטים של דמוגרפיה, ביטחון, טרור, כלכלה, גבולות ומציאות פוליטית.